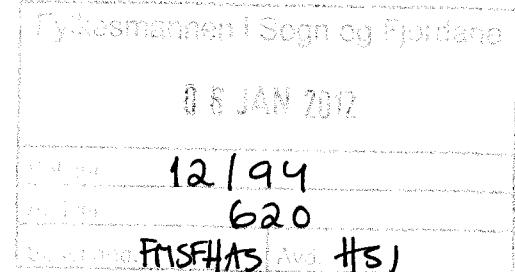

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Fylkesmannen i Hedmark
Postboks 4034
2306 HAMAR

Deres ref
2011/6883

Vår ref
201004032-/JFA

Dato
23.12.2011

Inabilitet i barnevernsaker og adgangen til å overføre saker

Vi viser til brev av 27. september 2011, med spørsmål om en redegjørelse for adgangen til å oppnevne settekommune ved inhabilitet i barnevernsaker. Det bes om en nærmere presisering av betydningen av ordlyden ”særlig ulempe å få oppnevnt stedfortreder”, jf. forvaltningsloven (fvl) § 9. Det stilles spørsmål om hvorvidt dette ”skal forstås slik at det skal foreligge særlig ulempe i forhold til å finne stedfortreder *innenfor kommunen*, eller hvorvidt den kommunale barneverntjenesten har anledning til å selv inngå avtale med aktuelle nabokommuner om overføring av sak for å finne aktuell stedfortreder”. Videre bes det om en redegjørelse for hvordan kostnadene skal fordeles mellom kommunene i de tilfellene Fylkesmannen har oppnevnt settekommune.

Det følger av fvl § 9 at dersom en tjenestemann er inhabil, og det er forbundet med særlig ulempe å få oppnevnt stedfortreder, kan Kongen for det enkelte tilfelle beslutte at saken skal overføres til sideordnet eller overordnet forvaltningsorgan. Myndigheten til å fatte beslutning om å overføre en konkret barnevernsak til et sideordnet organ er delegert fra departementet til Fylkesmennene i brev av 16.2.2011.

I barnevernsaker har det først og fremst vært aktuelt å oppnevne settekommune når det har vært fastslått inhabilitet hos leder av barneverntjenesten. I slike tilfeller følger det av fvl § 6 at avgjørelse i saken heller ikke kan treffes av noen av de direkte underordnede tjenestemenn. Etter departementets oppfatning foreligger det da en ”særlig ulempe å få oppnevnt stedfortreder”. Vi viser imidlertid til Lovavdelingens brev av 21.12.2010, som var vedlagt vårt brev av 16.2.2011. Her understrekkes det at med ”unntak av de tilfeller som omfattes av kommuneloven § 40 nr. 3 bokstav c annet ledd, kan de underordnede imidlertid like fullt forberede saken. Det er dermed ikke gitt at

det er nødvendig å overføre saken til en annen kommune i alle saker der en etatsleder er inhabil, dersom avgjørelse i saken kan treffes av en overordnet, eller det er tilstrekkelig å oppnevne en stedfortreder til å treffe avgjørelsen”.

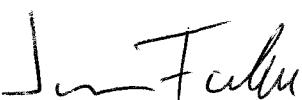
Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at det kan foreligge særlig ulempe med å oppnevne stedfortreder for en inhabil tjenestemann også i andre tilfeller enn når leder av barneverntjenesten er inhabil.

Det følger av barnevernloven § 8-1 at barneverntjenesten skal yte tjenester og tiltak etter loven til alle som oppholder seg i kommunen. Oppholdskommunen har etter § 8-4 ansvaret for å reise sak for fylkesnemnda, men kan ved avtale overføre dette ansvaret til en annen kommune. Bestemmelsen gjelder etter ordlyden bare ansvaret for å reise sak for fylkesnemnda, men det følger av rettspraksis at det også i andre tilfeller er en viss adgang til å overføre oppgaver fra en kommune til en annen. Dette kan for eksempel være i tilknytning til undersøkelser etter § 4-3 og til mer tilfeldig bistand og andre typer tjenester etter loven. Departementet legger imidlertid til grunn at kommuner ikke har en generell adgang til å overføre *saker* fra en kommune til en annen etter eget ønske.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan kostnadene skal fordeles mellom kommunene i de tilfellene Fylkesmannen har oppnevnt settekommune, må det tas utgangspunkt i barnevernlovens hovedregel om at oppholdskommunen er ansvarlig for å yte tjenester og tiltak etter loven. Dette innebærer at det i utgangspunktet må være den kommunen som opprinnelig hadde saken som er økonomisk ansvarlig. I andre tilfeller, der det inngås avtale om at en barneverntjeneste skal utføre oppgaver for en annen, må kommunene avtale hvordan dette skal kompenseres økonomisk.

Med hilsen

for Tone G. Smith (e.f.)

Jan Faller

Kopi: Landets øvrige fylkesmenn, Helsetilsynet